

Си, а най паче ноцѣ-тѣ предѣ Свои-тѣ страданія проводилъ въ Геосиманскѣ-тѣ градинѣ (Матѣ. 26, 39 и сл.). Жены-тѣ мирносицы, много рано утринѣ-тѣ, кога еще темно было, дождади до гробѣ-тѣ и искали пречисто-то тѣло Христово (Марк. 16, 2; Иоан. 20, 1). Апостолъ Павелъ заедно со Силиѣ въ градѣ-тѣ на Филиппы-тѣ, въ полноцѣ ся молилъ и воспѣвалъ хвали Богу въ темницѣ-тѣ (Дѣян. 16, 25); и въ Троадѣ въ недѣленъ день отъ вечерѣ-тѣ до осимнуванье (*), значи, чи всичкѣ-тѣ ноцѣ преказувалъ сосѣ вѣрующи-тѣ при множествѣ свѣтильниковъ (Дѣян. 20, 7). Така, чтото може да ся рече, чи въ Троадѣ было първо-то, извѣстно въ исторіѣ-тѣ на Христіанскѣ-тѣ Църквѣ напълно всенощно бдѣніе. Първы-тѣ христіане ноцѣ ся молили въ кѣщѣ-тѣ на Іоанновѣ-тѣ майкѣ Маріѣ за Апостолъ Петръ, кой-то былъ запрѣнъ въ темницѣ по Иродовѣ-тѣ повелѣж (Дѣян. 12, 5. 12.).

Всички-тѣ тія примѣри послужили какъ основаніе на устанаванье-то да ся посвящава ноцѣ за Богослуженіе и молитвѣ. Така дѣйствительно и было; наипаче въ първы-тѣ три столѣтія по Христово-то Рождество, во время на гоненія-та по злинѣ на язычници-тѣ, христіане-тѣ принаждени были да съвършавѣтъ Богослуженіе само ноцѣ. Христіане-тѣ любили да посвящаваѣтъ ноцѣ на молитвѣ предѣ недѣльный-тѣ (**) день или предѣ праздниѣ. За това казвѣтъ быле и язычески-тѣ писатели. Лукіанъ забѣлежава, чи „христіане-тѣ всеноцѣ въ пѣніе пребываѣтъ“; други язычникъ, Плиній младшій (въ 110 год. по Р. Х.), въ письмо-то си до императорѣ-тѣ Траянъ пише, чи „христіане-тѣ ноцѣ пѣжѣтъ пѣснѣж Христу какъ Богу“. За всенощно-то пѣніе споменува Святый Василиій Великій (***). Св.

(*) Во время на тѣзи дѣйствительнѣ всенощнѣ службѣ, единъ юноша, по слабостъ на тѣлеснѣ-тѣ си ли природѣ или по утомленіе отъ напряженно вниманіе кѣмъ возвышенный-тѣ разговоръ на Апостолѣ-тѣ, съдейки на вратицы-тѣ (пенджеры-тѣ) погрузилъ въ глубоѣ сонъ; сонный-тѣ падналъ отъ третій-тѣ катъ на кѣщѣ-тѣ и дигнатъ былъ безъдыханенъ; но Св. Апост. Павелъ вратилъ му живоѣ-тѣ.

(**) Въскръсний-тѣ день ся казва недѣля т. е. неработенъ день за това, чи въ тойзи день христіане-тѣ не работали за житейски смѣтки, какъ напр. не ся занимали ни съ запахатны работы; не търговали. Въ въскръсны и праздниѣ дни въ старинѣ-тѣ христіане-тѣ почти всички посѣщавали Божій-тѣ храмъ, а послѣ богослуженіе-то преминували время-то съ читанье на назидательны и полезны книги, съ добро и разумно преказуванье, посѣщавали больны и запрѣны въ темницѣ; наипаче въ праздниѣ дни колько могли повече правели добры дѣла; съ особито усердіе раздавали милостинѣ въ сиромашѣ домохадія и други несчастны. а сега?....

(***) Глед. Вас. Велик. въ твор. на св. от. т. VII.